

TARTALOM.

I. ÖNÁLLÓ CIKKEK, TANULMÁNYOK.

	oldal
<i>Gálfi Lőrinc</i> : Jézus és a törvény	1
<i>Dr. Boros György</i> : A vallás forrásai	14.78
<i>Dr. Gál Kelemen</i> : Unitáriusok Németországban	22
<i>Szent-Iványi József</i> : Szent-Iványi Mihály levele Szent-Iványi Józsefhez	33
<i>Bencédi Pál</i> : A modernizmusról	65
<i>Percelné Kozma Flóra</i> : Az Andesek Krisztusa	88
<i>f. k.</i> Egyházakra vonatkozó statisztikai adatok	98
<i>g. k.</i> Egyházi állapotok Magyarországon	105
Egyháztörténeti adatok I. Lázár István és Nagy György külföldi akadémikák levelei Agh István püspökhöz	109
<i>Dr. Boros György</i> : A világbéke	129
<i>Győrfi István</i> : A törvényről	152
<i>Kelemen Lajos</i> : Adatok kolozsvári unitárius egyházközse- günk régibb klenodiumairól	160
<i>Dr. Boros György</i> : A szabadelvű és haladó keresztények és más hívők hatodik nemzetközi kongresszusa Párisban	171
Egyháztörténeti adatok: II. Lázár István levelei Agh István püspökhöz	175
<i>Zoltán Sándor</i> : Új vallásos reformáció küszöbén	197
<i>Szentmártoni Kálmán</i> : Báró Orbán Balázs	225
Tanterv az unitárius elemi iskolai vallásoktatáshoz	234
Az unitárius gimnáziumi vallásitanítás terve	244
<i>Gálfi Lőrinc</i> : A történelem Jézusa	269
<i>Győrfi István</i> : Babylon befolyása a héberek ösvallására	284
<i>Dr. Boros György</i> : Vallásszabadság és a hittételek	303
A párisi nemzetközi vallásügyi kongresszus	310
Vári Albert: A vallás alapja	333
Győrfi István: A kereszténység erkölcsi szupremáciája	340
<i>Dr. Thúry Zsigmond</i> : Adalék a magyarországi unitarizmus XVI. századi történetéhez	347
Hankinson Fr. A jellem képzése. Ford. Győrfi István	350
Józan Miklós: Köszöntő a Berde-serleggel	355

II. IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

<i>Vári Albert</i> : Dr. Schultzné-Gidófalvi, A magyar pap és tanító szociális kötelességei	38
✓ <i>g. k.</i> <i>Dr. Szelényi Ödön</i> , Schleiermacher pedagógiája	41
Pap Domokos, Dávid Ferenc életrajza	43
Az Irodalomtörténet unitárius vonatkozású közleményei	43
<i>Varga Béla</i> : Makkai Sándor, Bevezetés a személyiség pedagógiájába	44
Evang. Közérdek	46
– <i>(g. k.)</i> : Brassai nyelvtanítási reformeszméiről	114
<i>(Dr. V. B.)</i> : <i>Dr. Szelényi Ödön</i> , Eckehardt mester élete és tanítása	116

Jegyzőkönyv az unitárius tanárok V. értekezletéről. A tiszta intuíció és a művészet lírai jelleme. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület évkönyve 1912. évre. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Jog- és Társadalomtudományi Szakosztályának kiadványai	118
Marosvásárhelyi Lexikon	119
<i>Dr. Borbély Ferenc:</i> Enyedi György, Tancredus király leánya, Gismunda és Gisquardus széphistóriája, kiadta Henrich Arnold	180
<i>Dr. Makkai Sándor:</i> Kiss Elek, A személyiség pedagógiájának alaptényezőiről	186
<i>Szentmártoni Kálmán:</i> Paulsen Frigyes, A filozófia jövő feladata	189
<i>Dr. Gál Kelemen:</i> Fitz József, Brassai Sámuel	249
<i>Szentmártoni Kálmán:</i> A kolozsvári unitárius kollégium és a székelykeresztúri gimnázium értesítője az 1912–13. isk. évről	318
<i>Szabó Géza:</i> Régeni Aron, Unitárius Egyházi Énekek gyűjteménye	326
v. Újabb adattár a vargyasi Daniel-család történetéhez	327
<i>Gf.</i> A némák megszólaltatása	328
V. A. Révész Imre, A tudományos egyháztörténetírás	357
V. Unitárius Szószék	359
<i>Dr. Gál Kelemen:</i> Foerster Fr. V., Iskola és jellem	360
<i>Kelemen Lajos:</i> Dr. Veress Endre, Basta György hadvezér levelezése és iratai (1597–1607.)	368

III. KÜLÖNFÉLÉK.

A Keresztény Magvető írói köre	47
(<i>Kl</i>) Egy unikum kolozsvári egyházközségünk levéltárában Iskolalátogatók a népiskolában	48
Tanítók fizetésrendezése	50
A német unitáriusok papjának levele szerkesztőkhöz	52
A közoktatásügyi államtitkár igazságügyminiszter	53
A közoktatásügyi miniszterium új államtitkára. Báró Bar- kóczy Sándor, A Sárospataki Református Lapok	54
A jezsuiták Németországban. A budapesti tudományegyetem népessége	55
A „Los von Rom“ mozgalom. Apponyi a tanítók és taná- rok helyzetéről	56
Német protestánsok szövetsége. A német evangéliumi szö- vetség a jezsuiták ellen. Magánkehely az urvacsora osztásnál	57
Az analfabéták oktatása. Áttérések Poroszországban. Szüle- tési statisztika Németországban	58
Dissidensek Poroszországban, Konfessionslos	59
<i>Iff. Biás István:</i> Sófalvi József levele Teleki Sámuel erdélyi kancellárnak Walchius és Bod Péter-féle unitárius egyháztörténetről	60
Pályázat egyházi beszéd írására	63

	oldal
Gyász hírek (Kiss Sándor, Id. Demeter Lőrinc, Hadházy József, Ürmösi Kálmánné, szül. Bodolai Juliánna)	64
Előfizetési felhívás folyóiratunk tárgy- és névmutatójára	120,264
Az új vallás és közoktatási miniszter és államtitkár	120
Fővárosi Pedagógiai Szeminárium. A szombathelyi erdei iskola. Prohászka püspök a szeretetről, mint világelvről	121
Zoványi Jenő rehabilitálása. Kath. egyházi vagyon	123
Summerbell I. I. A cserkészők	124
Gf. A római katólikusok és a vallásszabadság. Nevelés és élet	125
Jatho Károly meghalt. A pápa az Unio Apostolica tagjaihoz	126
Az elsassi ág. ev. főconsistorium a halotthamvasztásról. Tolsztoj sírja felett. Születési statisztika Németországban	127
Gf. A teológiai doktorátus Oxfordon	128
Énekes könyvünk új kiadása	193
A lelkészek korpótléka	193
Gróf Tisza István egyházpolitikája	194
Unitárius tanárok értekezlete Székelykeresztúron. Dr. Jankovich Béla	195
Gimnáziumi ifjúságunk tornaversenye és céllövő versknye	196
Gyász hírek (Böloni Mikó Miklós, özv. Ádámosy Györgyné, szül. Csittszentiványi Koronki Lotti)	196
A jezsuiták Németországban	265
Alkohol és halandóság Franciaországban	266
Az egyház és az állam szétválasztása Franciaországban. Tömeges kilépés az egyházból Berlinben. Új dogma	267
A reformáció 400-dik évfordulója	268
Eötvös József báró	329
v. A protestantizmus utóbbi 70 éve	330
A középiskola reformja. Lengyel tudósok Kolozsvárt	331
A lelkészek családi pótléka. Gyász hírek (Id. Gálfalvi István. Gróf Teleki Géza). Sajtóhiba-igazítás	332
Az unitarizmus és az egyéniség	370
Egyházi főtanácsi ülések	376
Egyházi statisztikai adatok	377
Hogyan „vizitál“ a szász püspök?	378
Tanári kongresszus	379
Felekezeti tanítók lakáspénze és családi pótléka	379
A debreceni egyetem. Egyházellenes mozgalom Berlinben. Fejes István. Bethlen és Eötvös-ünnepély kollégiumunkban	380

KERESZTÉNY MAGVETŐ.

XLVIII. évfolyam.

Január – Február.

1. füzet.

Jézus és a törvény.

Irta: Gálfi Lőrinc.

Jézus a törvény alatt született (Gal. 4. 4). Minden tudósításunk róla elismeri, hogy ő vallásos zsidó szülők gyermeke volt, kik a törvény rendelkezéseinek eleget tettek (Lk. 6. 21–24, 39 41). Ha a gyermekkoráról szóló tudósítás a harmadik evangéliumban történeti alapon áll, úgy a Jézus szülei és velük Jézus is, legalább tizenkét éves korától, minden esztendőben felmentek Jeruzsálembe a törvény rendelete szerint. Felnőtt korában a zsinagógákban tanított (Mt. 4. 23; Mk. 1. 39; Lk. 4. 16, 44). Így a születés, nevelés, hagyományok, környezet és hajlam, szóval mindaz, ami a közönséges emberek világfelfogását és jellegét megszokta határozni, Jézusnál a törvény, vagyis a zsidó egyházállam érdekét szolgálta. Öntudatos férfi korában, amikor szellemét már mindenki bánulja, mert tanításai nem olyanok, mint az írástudókéi (Mk. 1. 22; Mt. 7. 29) s amely időről már számos ténytet jegyeztek fel róla tudósítóink, Jézust szintén a törvény szolgálatában találjuk, ki nem azért jött, hogy a törvényt eltörölje, hanem hogy az betöltse (Mt. 5. 17).

Ő, mint a törvény igazi fia (bén hattorah), teljes meggyőződéssel vallotta, hogy a törvényben az isten akarata van kifejezve és ezért állítja, hogy könnyebb a mennynek és a földnek elmulnia, hogynem a törvényből egy pontocskának elesni (Lk. 16. 17). Sokkal nagyobb tekintélye volt tehát előtte a törvénynek, mint akár a legszigorúbb farizeus előtt is. Ő a szigorú farizeusokat is megvádolja, hogy az isten beszédét és parancsolatját félreteszik, hogy a maguk rendelését tartsák meg (Mk. 7. 8 13). A sadduceusok okoskodásáról is azt állítja, hogy ők nem ismerik az írásokat, sem az isten hatalmát (Mk. 12. 13 27). Mikor az írástudó megkérdezte őt, hogy melyik az első minden parancsolatok között, Jézus a törvény szavaival felel a kérdésre (Mk. 12. 28–34). A gazdag embert pedig,